

कार्डियाक सोसाइटी अफ नेपाल

विधान

२०५५

(पहिलो संसोधन २०६१ सहित)

नेपाल

कार्डियाक सोसाइटी अफ नेपाल

(नेपाल हृदयरोग चिकित्सक संघ)

साधारण सभाबाट स्वीकृत

पहिलो संशोधन-२०५१

प्रस्तावना

हृदयरोग सम्बन्धी विशेषज्ञहरूको परस्परको सद्भाव र सहयोगको भावना बढाउने, हृदयरोग सम्बन्धी रोगीहरूको बढी सेवा पुऱ्याउन, आफ्नो विषयमा क्षमता बढाउन, छलफल, अध्ययन अनुसन्धान गर्ने, अन्तर्राष्ट्रिय वा राष्ट्रिय संघ संस्थासंग सम्बन्ध र समन्वय राख्ने र मुदुरोगीहरूलाई यथासंभव देश बाहिर जान नपर्ने बारेमा प्रयास गर्ने आदि हृदयरोग सम्बन्धी विशेषज्ञहरूको सहभागितामा कार्डियाक सोसाइटी अफ नेपाल नामक संस्था स्थापना र संचालन गर्न बान्धनीय भएकोले निम्नअनुसार विधान बनाइएको छ ।

परिच्छेद - ५

सामान्य

१.१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- (क) यस विधानको नाम "कार्डियाक सोसाइटी अफ नेपाल" विधान रहने छ ।
(ख) यस संस्थाको नाम "कार्डियाक सोसाइटी अफ नेपाल" रहने छ ।
(ग) यो विधान संस्था दर्ता भएको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

१.२ परिभाषा

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस विधानमा :

- (क) "संस्था" भन्नाले कार्डियाक सोसाइटी अफ नेपाललाई सम्झनु पर्दछ ।
(ख) "विधान" भन्नाले कार्डियाक सोसाइटी अफ नेपाल विधानलाई सम्झनु पर्दछ ।

- (ग) "कार्य समिति" भन्नाले यस विधान अनुसार गठित कार्य समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (घ) "पदाधिकारी" भन्नाले संस्थाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सदस्य सचिव, सह-सचिव, कोषाध्यक्ष, सह-कोषाध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ङ) "स्थानीय अधिकारी" भन्नाले प्रमुख जिल्ला अधिकारी सम्झनु पर्दछ ।

१.३ संगठित संस्था

यो संस्था जविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला एक संगठित संस्था हुनेछ । यस संस्थाले व्यक्ति सरह चल-अचल सम्पति प्राप्त गर्न, राख्न र दिन सबैनेछ । आफ्नो नामबाट नालिस उजूर गर्न र यस उपर पनि नालिस उजूर लाग्न सक्नेछ ।

१.४ छाप

यस संस्थाको कार्डियाक सोसाइटी अफ नेपाल भएको छुटै छाप हुनेछ ।

१.५ कार्यालय

यस संस्थाको कार्यालय हाललाई का.म.न.पा, वार्ड नं. ३ काठमाडौं, बाँसवारीस्थित शाहीद गंगालाल राम्प्रद्य हृदय केन्द्रको परिसरभित्र रहनेछ ।^४

१.६ कार्यक्षेत्र

यस संस्थाको कार्यक्षेत्र नेपाल अधिराज्यभर हुनेछ ।

परिच्छेद - २

उद्देश्यहरू

१. प्रचलित नेपाल कानून र श्री ५ को सरकारको नीति निर्देशनको अधिनमा रही यस संस्थाका उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:
- (क) हृदयरोगका विशेषज्ञहरूको प्रस्तरको सद्भाव र सहयोगको भावना बढाउने, विचारहरूको आदान प्रदान गर्ने, हृदयरोग सम्बन्धी रोगीहरूको बढी सेवा पुर्याउन, आफ्नो विषयमा दक्षता, क्षमता बढाउन, छलफल, अध्ययन अनुसन्धान गर्ने ।

^४ पहिलो संशोधनद्वारा मार्गोदित

- (ख) हृदयरोग विशेषज्ञहरूको बर्णीय हित, वैज्ञानिक किसिमको प्रचार गर्ने, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थासँग सम्बन्ध र समन्वय राख्ने, जनताहरूलाई आफ्नो सेवाको परिचय दिने ।
- (ग) कुनै अनुसन्धान गर्नु परेमा नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्को स्वीकृती लिएर मात्र गरिने छ ।
२. यो संस्था राजनीतिक दल वा दलगत राजनीतिक विशेषसँग असम्बद्ध र लाभ निरपेक्ष रहने छ ।
- (क) स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई आर्थिकभार नपर्ने गरी कार्य सञ्चालन हुनेछ ।

परिच्छेद - ३

सदस्यता

३.१ सदस्यता

- उपर्युक्त संस्था प्रति अद्वा र निष्ठा राखी यस विधानलाई स्वीकार गर्ने हृदयरोग विशेषज्ञहरू सदस्य हुन योग्य मानिने छन् । हृदयरोग विशेषज्ञ भन्नाले देहाय बमोजिमका विशेषज्ञहरूलाई जनाउनेछ :
- (क) मुटुरोग सम्बन्धी विशेषज्ञ (Post Graduation MD in Cardiology वा MS in Cardiac Surgery) वा सो सरह र सो भन्दा माथिल्लो तह प्राप्त गरेका चिकित्सकहरू ।
- (ख) MD/MS वा Post Graduation - General Medicine/Surgeon गरेको र Cardiology/ Cardiac Surgery विषयमा कमितमा ६ महिनाको तालिम प्राप्त वा सो सरह ।
- (ग) MBBS उत्तीर्ण गरी कमितमा Diploma in Cardiology वा सो सरहको प्रमाण-पत्र प्राप्त ।
- (घ) MBBS उत्तीर्ण गरी कमितमा कार्डोलोजी मा ५ वर्षको अनुभव प्राप्त गरेका सम्बन्धित संस्थाबाट प्रमाण-पत्र प्राप्त गरेका विशेषज्ञ ।

२. उपदका (१) बमोजिम चाहेक अन्य विषय मिल्ने विशेषज्ञहस्ताई कार्य समितिले आमन्वय सदस्य बनाउन सक्नेछ ।

३.२ सदस्यको प्रकार र शुल्क

संस्थामा साधारण र आजिवन गरी दुई प्रकारका सदस्य हुन सक्नेछन् । साधारण सदस्य हुन वार्षिक रु. ५००/- (प्रत्येक वर्ष) र आजिवन सदस्य हुन एकमुच्च रु. ५,०००/- शुल्क बुझाउनु पर्नेछ । सदस्यता शुल्क कार्य समितिले निर्धारण गरी साधारण सभाले अनुमोदन गरेबनुसार हुनेछ । सदस्यता शुल्क समयनुकूल परिवर्तन हुनसक्नेछ ।*

३.३ सदस्यता प्रदान गर्ने विधि

विधानको घारा ३.१ बमोजिम सदस्य हुन चाहेलाई कार्य समितिले तोकिदिएको बमोजिम सदस्यता प्रदान गरिनेछ ।

३.४ सदस्यको अधोग्रहण

बहुलाएका, मानसिक सन्तुलन नभएका र तैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट सजाव पाएका व्यक्तिहरू संस्थाका सदस्य हुन वा रहन सक्ने हुनन् ।

३.५ संस्थाको सदस्यता निम्नलिखित अवस्थामा समाप्त हुनेछ

(क) अद्यक्ष समक्ष लिखित राजिनामा दिएर कार्य समितिबाट स्वीकृत भएमा,

(ख) संस्थाको हित र उद्देश्य विपरित बोलेको वा काम गरेको भनी कार्य समितिले अनुशासनमा करवाही गरी पेश गरेको प्रतिवेदन साधारण सभाबाट स्वीकृत भएमा,

(ग) विधानको घारा ३.४ अनुसारको जवस्थामा भएमा,

(घ)

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

+ पहिलो संशोधनद्वारा निकिएको

परिच्छेद - ४

साधारण सभा तथा कार्य समिति

४.१ साधारण सभा गठन विधि

संस्थाका सबै प्रकारका सदस्यहरू भएको एउटा साधारण सभा हुनेछ । सदस्यहरूले सामूहिक उपरिषितिमा अधिवेशनको रूपमा वर्षको एकपटक साधारण सभा बस्नेछ । आवश्यक परेमा कार्य समितिले तोको बमोजिम अन्य समयमा पनि बस्न सक्नेछ ।

४.२ साधारण सभाको अधिवेशन

- (क) वर्षको एक पटक जाधारण सभाका सदस्यहरूले सामूहिक उपरिषितिमा साधारण सभाको रूपमा संस्थाको अधिवेशन हुनेछ ।
- (ख) अधिवेशनको रूपमा हुने साधारण सभामा कार्य समितिले तोकोको स्थानमा र समयमा वर्षको एक पटक बस्नेछ । आवश्यक परेमा कार्य समितिले विशेष साधारण सभा बोलाउने निर्णय गरेमा अरु समयमा पनि बस्नेछ । साधारण सभा हुन २१ दिन अगावै सदस्यहरूलाई सूचना गर्नु पर्नेछ ।
- (ग) साधारण सभाको गणपुरक संस्था भन्नाले सदस्य संस्थाको एक तिहाई सम्म हुनु पर्नेछ । कथ्यकदाचित पहिलो पटक गणपुरक संस्था नपुगेमा अर्को सभा बोलाइने छ र यो सभामा गणपुरक संस्था नपुगे पनि सभा बस्नेछ ।
- (घ) साधारण सभामा खास मदद्य आफै र संघ संस्था वा कुनै निकाय सदस्य भएमा सो संघ संस्थाका विकायको प्रमुख वा निजले तोकोका प्रतिनिधिहरूले भाग लिनु पर्नेछ ।
- (ङ) कार्य समितिको अध्यक्ष वा निजको अनुपरिषितिमा उपाध्यक्षले र सो नभएमा लड्यक्षले तोकोको सदस्यले र नतोकिएकोमा उपरिषित सदस्यहरूले तोकोको व्यक्तिले साधारण सभाको अध्यक्षता ग्रहण गर्नेछ ।

(ब) साधारण सभा अधिकार सम्पन्न संस्थाको सचेतना उच्च सभा हुनेछ । साधारण सभाको काम कर्तव्य देहायबमोजिम हुनेछ :

१. कार्य समितिले साधारण सभाको सल्लाह प्राप्त गर्न उचित देखि पेश गरेको जुनसुकै विषयमा यथोचित सल्लाह दिने ।
२. लेखा परिषक नियुक्त गर्ने र निजको पारिषद्मिक तोक्ने ।
३. संस्थाको गत सालको हिसाबको विवरण र तत्सम्बन्धमा लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन पारित गर्ने ।
४. कार्य समितिले पेश गरेको आर्थिक प्रतिवेदन अध्ययन गरी आवश्यक भए राय सुझाव सहित पारित गर्ने ।
५. कार्य समितिको सदस्यहरू छनोट गर्ने तथा छनोट गर्ने विधि तोक्ने ।

४.३ कार्य समिति गठन विधि

- (क) संस्थाको दैनिक कार्य संचालनको निर्मित खण्ड (ख) बमोजिम ७ देखि बढीमा ११ जनासम्म सदस्यहरू भएको कार्य समिति रहनेछ । कार्य समितिका सदस्यहरूको आफू मध्येकाट, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सदस्य सचिव, सह-सचिव र कोषाध्यक्ष, सह-कोषाध्यक्ष सहितको पदाधिकारी तोक्नेछन् ।
- (ख) कार्य समितिका सदस्यहरूको कार्यकाल २ वर्षको हुनेछ । अवधि अपूर्ण बीचमा कार्य समितिको सदस्य रित्त भएमा वाँकी अवधिको लागि अध्यक्षले कार्य समितिको राय लिई भनोनित गर्नेछ ।

४.४ कार्य समितिको बैठक

- (क) कार्य समितिको बैठक वर्षमा ६ पटक बस्नेछ । बढीमा ५१ प्रतिशतभन्दा बढी उपस्थित भएमा बैठकको गणपुरक संख्या मानिनेछ । कार्य समितिको निर्णय बहुमतबाट हुनेछ । भत बराबर भएमा अध्यक्षको निर्णयात्मक भतबाट निर्णय हुनेछ ।

(ब) कार्य समितिको बैठकको विवरण पुस्तिका (माइन्यूट) राखिनेछ । यो विवरण सदस्य सचिवको जिम्मा रहनेछ ।

४.५ कार्य समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) यस विधानमा साधारण सभाले गर्ने भनी तोकिएको काम कुरा बाहेक अरु संस्था सम्बन्धी गर्नुपर्ने देहाय बमोजिमका सबै काम, कर्तव्य र अधिकार कार्य समितिको हुनेछ ।

१. संस्थाको निमित्त चाहिने सहयोग उपलब्ध गराउने । संस्थाको कोषलाई राम्रो सुरक्षण हुने गरी बैकमा जम्मा गर्ने, उक्त बैकका साता संचालन गर्ने र संस्थाको रहने रकम र अरु संस्थाको सम्पत्तिको जिम्मा लिने ।

२. संस्थाको आमदानी खर्च सबैको हिसाब राख्ने, राख्न लगाउने संस्थाको सम्पत्तिको संरक्षण तथा रेखदेख गर्ने गराउने ।

३. संस्थाको उद्देश्यबनुसार काम गर्ने चाहिने सामग्री तथा कामदारको व्यवस्था र आवश्यक खर्च गर्ने । संस्थाको आयमा बढ़ि हुने काम गर्ने ।

४. संस्थाको सहयोग गर्ने विषय सम्बन्धी संस्थाको उद्देश्यको अधिनमा रही नीति, योजना कार्यक्रम, तथा आय व्यय बजेट तयार गर्ने, त्यसको कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

५. उद्देश्य कार्यान्वयन गर्ने सहयोगको क्षेत्र तोक्ने ।

६. संस्था दर्ता ऐन, २०३४ र यस विधानको अधिनमा रही संस्थाको उद्देश्य पूरा गर्नाको निमित्त गर्नुपर्ने र आइपर्ने सबै प्रकारका काम कारबाही गर्ने गराउने ।

७. यस विधान बमोजिम साधारण सभाको निमित्त लेखा परीक्षकले प्रमाणित गरेको हिसाबको विवरण तयार गरी साधारण सभामा पेश गर्ने ।
८. कामहरू सुचारू रूपले संचालन गर्ने आवश्यकतानुसार समिति परामर्श दात समिति, सहयोग समितिहरू गठन गर्ने ।
९. यस विधानको अधिनमा रही काम गर्ने नियमहरू बनाउने ।
- (ख) कार्य समितिले वर्षभरमा संस्थाबाट भएको काम कुराको प्रगति विवरण तयार गरी साधारण सभामा पेश गर्ने ।
- (ग) कार्य समितिले पदाधिकारी वा कार्यालय सचिव सहयोग समितिलाई आफ्ना केही अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद - ५

पदाधिकारी तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

५.१ पदाधिकारी

संस्थाको कार्य सम्पादन गर्न यस विधानको अधिनमा रही कार्य समितिले तोकिदैप संस्थाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सदस्य सचिव, सहसचिव र कोषाध्यक्ष, सहकोषाध्यक्ष रहनेछन् ।

५.२ पदाधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकार

साधारण सभा या कार्य समितिको तोकिदैपको काम, कर्तव्य र अधिकार बाहेक देहायका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :

(क) अध्यक्ष

कार्य समिति तथा साधारण सभाको बैठक बोलाउनु बैठकको अध्यक्षता गर्नु र संस्थाको सम्पूर्ण क्रियाकलापको रेखादेश गर्नु नै अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार हुनेछ ।

(ख) उपाध्यक्ष

अध्यक्षको काममा सधाउ पुन्याउनु र अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षको काम गर्नु नै उपाध्यक्षको काम कर्तव्य हुनेछ ।

(ग) सदस्य सचिव

अध्यक्षको निर्देशानुसार बैठक बोलाउनु बैठकको निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्नु गराउनु, संस्थाको सम्पूर्ण कागजात तथा छाप चिम्मा लिनु र संस्थाको तरफबाट गर्नुपर्ने सबै औपचारिक लेखापटी गर्नु नै सदस्य सचिवको काम कर्तव्य हुनेछ ।

(घ) सहसचिव

सदस्य सचिवको काममा सधाउ पुन्याउनु र सदस्य सचिवको अनुपस्थितिमा सदस्य सचिवको काम गर्नु नै सह-सचिवको काम कर्तव्य हुनेछ ।

(ङ) कोषाध्यक्ष

संस्थाको नगद तथा चिन्सी चिम्मा लिने, कोषको हिसाब किताब राख्ने र संस्थाको आयव्यय बजेट तयार गर्ने तथा हर हिसाब अध्यावधि बनाई लेखा परीक्षण गराउनु कोषाध्यक्षको काम कर्तव्य हुनेछ ।

(च) सहकोषाध्यक्ष

कोषाध्यक्षको काममा सहयोग गर्नु र कोषाध्यक्षको अनुपस्थितिमा कोषाध्यक्षको काम गर्नु नै सहकोषाध्यक्षको काम कर्तव्य हुनेछ ।

५.३ कार्य अवधी

पदाधिकारीहरूको कार्य अवधी २ वर्षको हुनेछ । संस्थाको अध्यक्षले लगातार बढिमा २ पटकसम्म (बर्थात् ४ वर्ष) मात्र पदभार सम्हाल्न सक्नेछन् ।*

परिच्छेद - ६

आर्थिक व्यवस्था

६.१ आर्थिक श्रोत

- (क) सदस्य शुल्क र यस विधान बमोजिम प्राप्त हुने रकम यस संस्थाको आय श्रोत हुनेछ । संस्थाको रकम भएमा आवश्यकतानुसार अभ्य कोषमा राखी त्यसको व्याज वा आयस्ता संस्थाको काममा खर्च चलाउन सकिनेछ ।
- (ख) खण्ड (क) को अतिरिक्त अन्य अद्वालुबाट प्रदान भएको रकम पनि यस संस्थाले लिई संस्थाको काममा प्रयोग गर्न सक्नेछ ।
- (ग) कुनै अन्तर्राष्ट्रिय दातृ संस्थाहरूबाट सहयोग प्राप्त हुने भएमा प्रचलित नियम अनुसार र सम्बन्धित निकायबाट पुर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

६.२ चलअचल सम्पत्तिको विवरण

विधानको धारा ६.१ को खण्ड (क) र (ख) बमोजिम प्राप्त रकम संस्थाको नाममा रहेका चलअचल जायजेबा संस्थाको सम्पत्ति हुनेछ । सम्पत्तिको परिचालन एवं संचालन व्यवस्था कार्य समितिले बनाएका नियम बमोजिम हुनेछ ।

६.३ कोष

विधानको धारा ६.१ बमोजिम प्राप्त रकम संस्थाको कोष हुनेछ । सो कोषको संचालन अध्यक्ष वा सदस्य सचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ । कार्य समितिको नियम र सो समितिले बनाएको नियमअनुसार संस्थाको काममा कोषको प्रयोग हुनेछ । दैनिक प्रशासनको खर्च गर्ने कोष कार्य समितिले तोकिदिए बमोजिम संचालन हुनेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा घोषिएको

६.४ हिसाब किताब र लेखा परीक्षण

- (क) संस्थाको सम्पति र आयव्ययको हिसाब किताब कार्य समितिले तोकिदिए बमोजिम राख्नु पर्नेछ ।
- (ख) साल तमाम भएको कम से कम ६ महिनाभित्र संस्थाको आयव्यय विवरण र यासलात तयार गरी रजिस्टर्ड श्री ५ को सरकारबाट मान्यता प्राप्त लेखा परीक्षकद्वारा लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ ।
- (ग) खण्ड (ख) बमोजिम हिसाब किताब लेखा परीक्षण भै सकेपछि सो हिसाबको विवरण र तत्सम्बन्धमा लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन कार्य समितिमा पेश गरी सो समितिको राय ठहरसाथ साधारण सभामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) संस्थाको हिसाब विवरण र लेखा परीक्षण प्रतिवेदन प्रत्येक वर्ष स्थानीय अधिकारी समक्ष पेश गरिनेछ ।

परिच्छेद - ७

विविध

७.१ निर्वाचनसम्बन्धी व्यवस्था

प्रत्येक २/२ वर्षमा प्रजातान्त्रिक किसिमबाट निर्वाचन हुनेछ ।

संस्थाको कार्य समितिका सदस्य तथा पदाधिकारीको छनोट र निर्वाचन साधारण सभाले गर्नेछ । अरु विधि कार्य समितिले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ । निर्वाचन गर्ने गराउने काम कर्तव्य कार्य समितिले तोकिदिए बमोजिमको निर्वाचन अधिकृतले गर्नेछ ।

७.२ उम्मेदवार हुने अयोग्यता

विधानको धारा ३.३ को अयोग्यता भएको, वार्षिक शुल्क नबुझाएको तथा साधारण सभामा उपस्थित नभएको व्यक्ति कार्य समितिको सदस्य र पदाधिकारी हुन सबै छैन ।

७.३ अविश्वासको प्रस्ताव

कार्य समितिको सदस्यले संस्थाको हित विरुद्ध काम गरेको छ भन्ने ठहरेमा त्यस्ता सदस्यलाई साधारण सभाको दुई तिहाई मतबाट हटाउन सकिनेछ । साधारण सदस्यहरूको एक तिहाई प्रतिशतले विशेष साधारण सभा बोलाउन अनुरोध गरेमा विशेष साधारण सभा बोलाउनु पर्नेछ ।

७.४.१ नियम बनाउने

कार्य समितिले यो विधान र कानूनको अधिनमा रही कार्य संचालन नियम बनाउन सक्नेछ ।

७.४.२ संरक्षक (Patron) को स्थापना

साधारण सभामा संस्थाको सर्वसम्मतिले संस्थाको जेठो सदस्यहरू मध्येबाट एक संरक्षकको मनोनयन गर्न सक्नेछ । संरक्षकको मुख्य भूमिका संस्थाको उद्देश्य प्राप्ती र विकास कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने हुनेछ । संरक्षक कार्य समितिको बैठकमा उपस्थित हुन सक्नेछ । तर आफ्नो मर्यादालाई कायम राख्दै मतदानमा भाग लिने छैन । *

७.५ विधान संशोधन

यो विधान संशोधन गर्नुपर्ने भएमा साधारण सभामा पेश गरी सो सभाको सम्पूर्ण सदस्यको दुई तिहाई बहुमतले पारित गरी स्वानीय अधिकारीको स्वीकृति लिई लागू गरिनेछ ।

७.६ ऐन बमोजिम हुने

यस संस्थाको विधानमा नलेखेका कुरा संस्था दर्ता ऐन, २०३४ बमोजिम हुनेछ ।

७.७ संस्थाको विघटन

संस्थाको विधान बमोजिम कार्य संचालन गर्न नसकी वा अन्य कुनै कारणबश संस्था विघटन भएमा संस्थाको सम्पूर्ण जायजेया र दायित्व संस्था दर्ता ऐन बमोजिम श्री ५ को सरकारमा सर्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा घोषिएको